

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΕΝΟΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΚΑΤΑΚΤΗΤΟΥ

ΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ

Ο Ναπολέων φοβάται τα σκάνδαλα. Τα πρώτα... κκλητεχνικά ειδήλλια. Γιατί ο Ναπολέων συχάρη τας ήθεποιούς. Διαβατικαί έρωτες. Τι άποκαλύπτει ο θαλαμηπόλος του Κωνσταντίνου. Οι φρεβί και οι άνηρμυίες τού αύτεοικρατορες. Η Ζηλεία της Ίωσηφίνης. Συζυγική άλληλογραφία. Οτου εμφανίζεται η άρκια Βκλέερικη. Μια άποκαλύψις, κλπ. κλπ.

Μέγας Ναπολέων άγαπούσε, ός γνωστόν, έπεροβολικά την πρώτη του γυναίκα, την αυτοκράτειρα Ίωσηφίνα. Ο έρωσ του όμως αυτός δεν άνηκεσε πολύ. Η άδιαφορία που του έδειχνε ή Ίωσηφίνα, καθώς κ' ή άλληπάλληλες άπιστίες της, τις όποιες άνεκάλυπτε κάθε τόσο, τον έκαμαν νά ζητήη νά βρη την έρωτική εύτυχία μακριά από τού σπίτι του. Ο Ναπολέων όμως έσέβητο πολύ τα άνότατα άξιώματα, τα όποια είχε άποκτήσει με τόσους κόπους, και δεν ήθελε να τα έξεντελλή, σάν τούς προκατόχους του βασιλείς της Γαλλίας με τούς σκανδαλώδεις έρωτάς τους. Έπί πλέον ο μέγας αυτός στρατηλάτης κατά βάθος ήταν ένας άγαθός άστος, ένας νοκοκόρης. Γι' αυτό σ' όλες τις άπιστίες που έκανε στη γυναίκα του, προσπαθούσε ν' άπομεινεί νά σκάνδαλα και κατέβαλε κάθε φροντίδα για νά κρατή μυστικούς τούς έρωτάς του.

Έκτός αυτού όμως δεν είχε καμιά άρεξη να δημοιογή σκηές με την Ίωσηφίνα, ή όποια ενώ στην άρχή του φερώνταν άδιαφορη, όσο περνούσε ο καιρός και μεγάλωνε ή όόσα του, τόσο περισσότερο τον άγαπούσε και τον ήθελνε.

Η πρώτη γυναίκα με την όποια ο Ναπολέων ήπάτησε την Ίωσηφίνα, ήτοχεσε κατά την όμοιογία του άδελφού του Λουκιανού, κάποια κυρία Μπραυσ, καλλιτέχνις του Παρισίου μελοδρωμάτιος, άσχημοτάτη μόν, έξασία όμως άόδοος. Μετά την κυρία Μπραυσ, ο Ναπολέων συνιέθηκε έρωτικά με κάποια άλλη διάσημη ήθοολό, τού δραματικού θεάτρου όμως αυτή, με την περιφημη δεσποινίδα Ζωρς. Η δεσποινίς Ζωρς ήταν τότε μία νέα εκπάγλου καλλονή, Φαίνεται όμως ότι ήτα: συγχρόως και έξυνοτάτη, κ' εύοητε τον Ναπολέοντα τόσο με την όμορφιά της όσο και με τού πνεύμα της.

Ο συντροφιά της—άναφέρει ο πρώτος θαλαμηπόλος τού αυτοκράτορος, Κωνσταντίν, στή άπομνημονευμάτ του—τού άρεσε και τον εύχαριστούσε έξαιρετικά. Πολλές φορές μού έτυχε να τον άκούσω νά γελάη σάν μικρό παιδί, άκούγοντας τα άνέκδοτα με τα όποια ή δεσποινίς Ζωρς έποίαιλε τις συνουμίες τους.

Τρίτη, κατά σειρά, εύνοομένη τού Ναπολέοντος, ήτοχεσε ή διάσημη όόδος Γκραβίν. Την Γκραβίν, ο Ναπολέων την έρωτεύθηκε όταν την πρωτάκουσε να τραγουδάη στο Μιλάνο. Χωρίς νά χάζη καιρό, την έπηρε κοντά του στο Παρισι και την έγκατέστησε στο Μελοδρωμα. Η άγάριστη Γκραβίν όμως έρωτεύθηκε τον πρώτο βιολιστή τού θιάσου και κλέφτηκε μαζί του!... Τό πάθημα του αυτό έκαμε τον Ναπολέοντα νά συγχάη διά παντός τις γυναίκες τού θεάτρου και νά μη συνιέθη πια με καμιάν άπ' αυτές.

Έτσι τας ήθοποιούς άρχισαν νά διαβώνονται στην καρδιά του Ναπολέοντος ή κυρίες της τιμής ή ή άναγνώστριες της αυτοκρατείας. Έννοείται ότι οι διαβατικαί αυτές έρωτες του δεν διαρκούσαν περισσότερο από λίγες μέρες... Μιά, και ή κυριώτερη ίσως, από τις εύνοομένες τού είδους αυτού τού Ναπολέοντος ήτοχεσε ή κυρία Ντυσατέλ, σύζυγος ενός συμβούλου της Έπικρατείας.

Ο Ναπολέων—γράφει ο Κωνσταντίν—έκαμε ό,τι μπορούσε για νά μην ύποπτευθή ή Ίωσηφίνα τον σύνδεσμο με την κυρία Ντυσατέλ. Όταν έπόκετο νά έπισκεφθή την φίλην του, περιμενε πρώτα νά κοιμηθούν όλοι στα άνάτορα. Η λρονησιζότις του δε έφτανε μέχρι τού σημείου νά διασχίη τον διάδρομο, που οδηγούσε στο διαμερίσμα της φίλης του, ξεπυλούσε και με τα νυχτικά του!... Έπειδή όμως, παρ' όλα αυτά τα μέτρα, φοβήθηκε στο τέλος μη άνακαλυφθή, μού άνθεσε μού μέρα να νοικιάσω σε κάποια συνουία ένα σπατά... Άπό τότε δε ο Ναπολέων και ή φίλη του συνιενότο κάθε τόσο εκεί...»

***

Όλοι αυτοί, όστόσο, οι έφήμεροι σύνδεσμοι δεν μπορούν νά χαρακτηρισθούν όλο πραγματικοί έρωτες. Ο πρώτος σοβαρός έρωσ του, ο όποιος επέκροτο νά διαδραματισθή σπουδαίο ρόλο στη ζωή του, χροιοιογείται μόλις στα 1807.

Μετά την μάχη της Ίέννης, ο Ναπολέων είχε καταλάβει με τα στρατευμάτ του την Πολωνία.

Στήν Γαλλία, ή Πολωνίδες έφημίζοντο για την καλλονή τους και ή φτώχη Ίωσηφίνα, σάν νά προσπαθούσαν τι της έμέλλετο νά πάθη, ύπέφερε τρομερά νύχτα και μέρα από την ζήλεια. Δεν έπαιε νά γράφη στόν άνδρα της, ζητώντας του νά την καλέση κοντά του στην Πολωνία. Περιμενε με άνυπομονηρία την άπάντησή του, κάθε βράδυ δε έφρυζε πασιέντες για νά μάθη άν θα έλάμβανε τέλος τού τόσο άνευνομένο γράμμα τού Ναπολέοντος. Ο Ναπολέων όστόσο δεν είχε καμιά άρεξη νά πάρη τη γυναίκα του κοντά του και νά τού διαλύη τις συντροφιές τόν θούσιων Πολωνιδων που τον περιστοιχίζαν. Την άριε, εν τούτοις, να έλπιή ότι θα συνιενότο γρήγορα και, σάν ένας άγαθός άστος που έτοιμάζεται ν' άπατήση τη γυναίκα του, τις συμπεριφερόταν με περισσότερη τρυφερότητα από πριν :

Ολες αυτές εδω ή Πολωνίδες—της έγραφε σ' ένα του γράμμα—μοιάζουν πολύ με τις Γαλλίδες. Για μένα όμως μία γυναίκα υπάρχει μοναχά. Μήπως κατά τύχη την γνωρίζεις; Οά σού την περιέγραφα, αλλά τού θεωρώ περιττόν αυτό, γιατί την ξέρεις πολύ καλά...»

Μία περιεφραμένη γυναίκα όμως, σάν την Ίωσηφίνα, δεν μπορούσε νά έξαπατηθή από τέτοια κόλλα. Γι' αυτό τού έστειλε δρωμάτια γράμματτα, στή όποια άριε να έξασάη όλη της ή ζήλεια...»

Λέν τού περμένα ποτέ—της έγραφε άπάντωντας στις έπιστολές της αυτές—νίχης τόσο καλή ιδέα για μένα. Οποιοδήποτε, πιστοπο ότι είσαι ζηλιάρη—και αυτό με ένθουσιάζει! Δεν έγρας όμως δικαιο... Σε βεβαίωω ότι μεσ' στας έρήμοις της Πολωνίας δεν έχει κανείς καμιά άρεξη νά προσέχη τις γυναίκες... Χθές εδωθή εδω ένας χορός. Παρεφώθησαν άρκετες γυναίκες, που δεν έμεραν όμως κατά τιποτέ από τις δικές μας τις μικροστές...»

Γιά ν' αναβάλω διαρκώς την άφιτή της γυναίκας του, ο Ναπολέων κατέφυγε σε χίλιες δυο προφάσεις. Άρχισε νά της άρδιάζη στή γράμματτα τού φιλοσοφεί, νά επικαλείται την εύνοτητα δένυμα τόν πραγματόνως και νά παρουσιάζη ένα σωρό τέτοιες ασαφήστες διακοιολογίες.

Τό γεγονός όστόσο ήταν πός ο Ναπολέων ήταν έρωτοζηλιάρης. Μόλις είχε φθάσει στην πρωτεύουσια της Πολωνίας, ο νεαρός κατακτητής έγνώρισε άμειος, σε κάποιο χορό, τη μόνη γυναίκα που τον έκαμε νά γνωοιστή τον πραγματικό έρωτα, καθώς όμοιογούσε άργότερα και ο ίδιος, την κόμισσα Βαλέρσκα.

Η Βαλέρσκα ήταν τότε μία νέα εύκοποδύ έτών, ξανθή, με γαλανά μάτια και καταίενο δέρμα. Πήδη από λίγον καιρό είχε παντρευθή ένα γέρο γκωνιάνη άυτοκρατόριών άρχων. Ο Ναπολέων, άμειος μόλις την είδε, την έρωτεύθηκε τρελλά.

Η νεαρά Πολωνίς δεν άδωγησε νά συμπερισθή τού άσθημα τού Ναπολέοντος πρός αυτήν. Τό πρώτο τους ραντεβού ήτοχεσε περιεργότατο.

Ο αυτοκράτωρ—γράφει ο Κωνσταντίν—την περιμενε με άνυπομονηρία γκωνιαόπαιδος στο πρώτο του έρωτικό ραντεβού, κάνοντας μερικά βόλτες στο δωμάτιο και ρωτώντας κάθε τόσο τί ώρα ήταν. Τέλος, ή κυρία Βαλέρσκα ήθε. Ήταν όμως σε άξιοθηρήτη κατάσταση: Κλωμή, βουβή, κλαμμένη. Όλη αυτή ή πρώτη τους έρωτική βραδιά κατηναλώθη όλόκληρη σε έκμυθηροεισεις της νεαρής Πολωνίδος για την άτιχη και δυνησιζόμενη ζωή της. Έφυγε στις δύο μετά τα μεσάνυχτα, με τού μαντήλι στή μάνα και κλαίγοντας άκόμη.

Ο σύνδεσμος τού Ναπολέοντος με την Βαλέρσκα μέρα με την ήμερα μεγάλωνε. Μιά μέρα ή νεαρά Πολωνίς άνήγγειλε στόν ένδοξο φίλο της ότι σε λίγο θ' άποκτούσαν παιδί. Η είδησις αυτή ήτοχεσε μία άποκαλύψις για τον Ναπολέοντα. Μέχρι της στιγμής εκείνης έθεωρούσε τον έαυτό του έξισου έπατιο ός και την Ίωσηφίνα για την έλλειψιν διαδρόου. Άπό τότε όμως ζαφρικιά μετεβάλλετο ή κατάσταση: Η

Ο Μέγας Ναπολέων

ΓΑΛΛΙΚΗ ΕΥΘΥΜΟΓΡΑΦΙΑ

ΤΟΥ ΝΤΑΝΙΕΛ ΡΙΣ

Ο ΜΟΝΤΕΡΝΟΣ ΓΙΑΤΡΟΣ

ΙΧΝΟΝΤΑΣ μιά ματία στον άνδρα της, ή κ. Μαυρίκιος, ντέ λά Μορισιέ, του έλεγε με ύφος περιφρονητικό :

— Πώς έγινε, καίρινε Μαυρίκιε ! "Όσο πάει και μεγαλώνει ή κοιλιά σου ! Είναι τρομερό !

— "Ό κ. Μαυρίκιος, στενοχωρημένος από τά λόγια αυτά της γυναίκας του, της απάντησε :

— Όταν έχω βστερα από λίγα χρόνια θά είμαι χοντρός σά βαρέλι, έσύ θά είσαι τόσο παχιά, πού μόνο στους Τσιγκούς θ' άφίσης. Στά μάτια τών Τσιγκών κα' ή πού παχιά άκούη γυναίκα, φαίνεται λεπτή.

— Είχαριστό πολύ πού μού έμαθες κάτι πού δέν ήξερα ως τώρα, 'Όραία !... Το είχαριστό είναι λοιπόν δι' αυτού ν' :

Όπως σ' έναν Τσιγκό, ενώ ένας άνδρας κοιλιαράς σέ πούν μπορεί ν' άφίση ;

— Νομίζεις πως μπορείς νά με περιάρξης μ' αυτά πού μού λές ; 'Από τό ένα αυτό πού μπάνουν κ' από τ' άλλο μού βγαίνουν !

— Καί όμως ! Φαίνεται πως σού κοιτίξες πολύ όταν άκούς νά σέ λένε κοιλιαρά !

'Ό κ. Μαυρίκιος ντέ λά Μορισιέ, ξέροντας καλά ότι δέν μπορούσε νά τά βγάλη πέρα με τή μικρή χαριτωμένη γυναίκα του για νά τελειώσει τή συζήτηση, άνοιξε τήν έφημερίδα του κα' άρχισε νά διαβάζη θυμωμένος άφοκτά από τά λόγια της. Για πρώτη φορά, τόσα χρόνια πού ήταν παντρεμένος, άνοιγε τή γυναίκα του νά τή λέη ότι έχόνταν έσθρβολικά, ότι μεγάλωσε ή κοιλιά του σέ τέτοιο βαθμό, ώστε νά τής προκάλη τήν άδημία. 'Ό κ. Μαυρίκιος, σαν άνδρπονος πλειοψηφός πού ήταν, ήξερε καλά πως όταν μιά γυναίκα άγατά πραγματικά τόν άνδρα της, δέν μπορεί παρά νά τόν βροίση ώραίο. 'Από τή στιγμή όμως πού παύει γ' αυτήν νά τινε ένας ποθητός κα' άξιωματός. 'Αδωνας, αυτό σημαίνει χωρίς άλλο ότι έπαυε νά τόν άγατά κα' ότι έτοιμάζεται νά τόν απάτηση.

'Ό κ. Μαυρίκιος, φιλόποτος κα' εϊσιόσθητός όπως ήταν, άρχισε νά σκέπτεται ένα σωρό δυσάρεστα πράγματα για τή γυναίκα του, όταν έβγαυα, καθώς γυρίζει άπ' τ' άλλο μέρος τήν έφημερίδα του, είδε με μεγάλη γοάμια μιά ορεκλιάνα πού τού τραβήξε άμέσως τήν προσοχή :

ΠΟΙΟΣ ΘΕΛΕΙ ΝΑ ΑΔΥΝΑΤΙΣΕ ; "Απενθυνήστε εϊς τόν 'Αμερικανόν Ιατρον Ουϊλιαμς, βουλεβάρδ τών Καποτινίων, 619. Μέθοδος άλάνθαστος κα' άποτελεσματικωτάτη !

Μόλις διάβασε αυτή τή ορεκλιάνα, ό Μαυρίκιος άποφάσισε νά πόν νά συμβουλευθώ τόν διακεκριμένον έπιστημονα. Βέβαια, δέν ήταν παχός, μιά δέν ήταν καί καθόλου άπαθων νά γινόνταν άγρότερη. Τί είλε νά χάσει ; Στήν άρχή, ό γιατρός έζητασε προσεκτικά τόν κ. Μαυρίκιου, τού χρίστηκε τήν κοιλιά, τού έβιασε τά μάγουλά του. 'Επειτα τόν έζήτησε από ήθικής άποφραως, ρωτώντας τών χίλια φράγματα. 'Αφού κατάλαβε καλά τί είδος άνδρπονος ήταν ό πελάτης του, κάθισε στό γραφείο του κα' τού είλε :

— Συλλογισθήκατε ποτέ σας, αγαπητέ μου κύριε, για πού λόγου φροντίζε ή γυναίκα σας νά καλοτρώει κα' νά καλοπερνάτε πάντοτε ; Σας έρωτώ, άλλ' έπειδή ξέρω εκ τών προτέρων ότι όποιος τρώει άπάντη κα' άν μού δώσετε δέν θά ειναι σωστή, άπαντώ ό ίδιος : "Η γυναίκα σας φροντίζει πάντοτε νά καλοτρώει, άπλόωτα γιατί σάς άγατά !

Κατακρίνοντας σαν λεμόνια, ό κ. Μαυρίκιος ντέ λά Μορισιέ σπρώθηκε άμέσως έπάνω κα' είλε με τόνο άσπρηρό στό γιατρό :

— Μού φαίνεται πολύ περίεργη, κύριε, νά μιλάτε με τόση βεβαιότητα για τή γυναίκα μου, αφού δέν γνωρίζετε ούτε αυτή, ούτε έμένα !

— Νά με συγχωρήτε, αλλά νομίζω ότι κάτι είμαι σέ θέσι νά ξέρω για νά σάς μιλή μ' αυτό τόν τρόπο... Λοιπόν σάς συνηστό, κύριε

Δυναστεία είχε ανάγκη διαδόχου κα' έρόσον άπειδεικνύετο ότι ή μη Ικανοποίησης της ανάγκης αυτής ώφείλετο άποκλειστικώς στην 'Ιουσηφίνα, δέν έμνεε άλλη λύσις από τό διαζύγιο. Καί ό Ναπολιέων άποφάσισε νά τό πάρη...

"Η κυρία Βαλερίνα έφρόθησε πάντοτε με μεγάλη στοργή πρός τόν πατέρα τού παιδιού της. Δέν τόν έλημόνησε ποτέ, κα' άγρότερη, όταν ή τυχή μετεστράφη τόσον άπότομα έναντίον του, όπηξε ή μόνη πού τόν έπεσκέφθη στον τόπο τής έξορίας του, στην νήσο "Ελβα, για νά τού φέρη τήν παρηγοριά τού πάλιού ξρωτός τών...

μου, νά έπιδέλετε, νά παρακολουθήτε πάντοτε τή γυναίκα σας, άν θέλετε ν' αποφύγετε δυσάρεστα γεγονότα...

'Ό κ. Μαυρίκιος πήρε τό καπέλλο του κα' έφυγε άμέσως έξω φρενών, με τήν πρόθεση νά ξαναγυρίση, βστερα από λίγες μέρες, στό σπίτι τού γιατρού κα' νά τού πετάξη τά μυαλά του στον άέρα, άν έβγαυαν ψέμματα αυτά πού τού έλεγε για τή γυναίκα του.

'Επειτα από όχτώ ημέρες, αφού καδ' όλο αυτό τό διάστημα παρακολουθούσε από τό πρωί έως τό βράδυ τή γυναίκα του, τήν παρακολουθούσε στό σπίτι, τής έκανε айνιδισμούς, χωρίς νά παρατηρήση τίποτα τό έστοπο στη διαγωγή της, ξαναπήγε στό γιατρό με τό σκοπό νά τού απάτη τά μυατρα.

Αυτός όμως, έντελώς άτάραχος, τόν διαβεβαίωσε καί πάλι ότι ή γυναίκα του τόν άγατά, χωρίς άλλο, άλλ' έπειδή ύποπτεύεται αυτές τίς ημέρες ότι τήν παρακολουθεί έπιμονά ό άνδρας της, άποφείγει νά συναντάται με τόν έλεκτό της. 'Αφού πέρασαν τρεις δολοχήμερες μήνες, τρεις μήνες φρετής άγωνίας για τόν κ. Μαυρίκιου ντέ λά Μορισιέ, χωρίς νά κατορθώση, μ' όλο τό άγριο κυνήγι πού είλε στήσι στη γυναίκα του, ν' ανακαλύψη τίποτα τό ένοχο στη διαγωγή της, κάτι τό παρομοιά τόλος πάντων πού νά τόν έβιασε σέ ύποψίες, χλιμώς, έκαυδητισμένως τελειώς, ξαναπήγε για τρίτη φορά στό γιατρό.

— Γιατρέ μου, δέν σε άπειλό πια ! Σε παρακαλώ, σέ βστερα ! Πές μου επί τέλους τό όνομα αυτού τού παληανθρώπου πού κηλιδώνει τήν τιμή τής οικογενείας μου ! Εύσπλαχνίσου με ! Δέν με βλέπεις πως έχω γίνει ; Πρώτα ! Πετοί κα' κόκαλλο !

'Ό γιατρός τότε, ικανοποιημένος, τού είλε χαμογελώντας :

— Τό όμολογείτε λοιπόν κα' ό ίδιος, τό άναγνωρίζετε κα' σεις ότι άδυναστεία, ότι έγιναιτε πετοί κα' κόκαλλο ! Ααααα !... 'Όραία !

Είμαι κατενθουσιασμένος ! 'Ετσι άποδεικνύεται άλλη μιά φορά άκόμη πόσο ένεργητικά εινε τά άποτελέσματα τής μεθόδου μου ! Η μεθόδου μου, αγαπητέ μου, χωρίς φάρμακα, χωρίς συνταγές, εινε καθαρός ψυχολογική ! Έκείνη πού με άπασχολεί πρό παντός, εινε ν' ανακαλύψη τί άθνασε τόν πελάτη μου ν' ανησυχίση, νά γινή άνο-άκωτο. Βρισκόμ διάδοχό τό μέρος πού τόν ποτεί. Τήν άδυνατία του. Κι' άμέσως βάσω σ' ένεργεία τό σύστημα μου. Πώς θά σάς έβγαυ ν' άδυναστεύσι ; Με τή χίλια βέβαια. Σας είπα λοιπόν πως σάς άγατά ή γυναίκα σας κα' σάς έβγαυ σέ μυελιάδες, τρεχάματα, φρασίες, σ' ένοιους. Σας άδυνατίζω μέσα σέ λίγες μέρες ; 'Όραίους κύριε !... 'Όραίους !... — Κ' ή γυναίκα μου ; — Η γυναίκα σας εινε ταιία κα' ένόρητος. Τώρα πια δέν ύπάρχει ανάγκη νά σάς βασανίσω. Πληρώστε μου λοιπόν χίλια φράγκα για τή θεραπεία κα' τρέξτε νά φιλήσετε τή γυναίκα σας !...

'Ό κ. Μαυρίκιος αισθάνθηκε τό όμα του νά χαλάρη. "Αν μπορούσε άπάντη στό γιατρό. Μά ήταν τόσο έξηνηλκωμένος, τόσο έξουθενμένος, άδυνατισμένος, ξεθεωμένος, πού δέν μπορούσε ούτε τό χέρι του νά σηλώση. 'Επεσε σέ μιά πολυθρόνα, έβγαλε τό πορτοφόλι του, πλήρωσε νά χίλια φράγκα στό γιατρό κα' έπειτα σήφησε έξω ιουρημορίζοντας :

— Α, τόν τσεφλιτάνο !... "Α, τόν θεουπάχτη !... Με ξεθεώσε !... Μολαταύτα άδυνατίζω !... "Ας εινε δοξασιμένος... ό διάολος !...

Τήν παραμόνευε, τής έκανε айνιδισμούς...

ΤΑ ΠΑΛΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΠΑΡΑΞΕΝΑ
ΕΝΑΣ ΠΡΟΦΗΤΗΣ ΤΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ

'Ό περιήρισμος μαρκήσιος ντ' 'Αργκενσόν, πού έβησε στην έποχή τού Λουδοβίκου 15ου, ήταν, μπορεί νά πη κανείς, ό προφήτης τής αεροπορίας. Σ' ένα γραμάκι μού έστειλε κατά τά μέσα τού 18ου αιώνος σέ κάποιον φίλο του τού έγραφε τά εξής :

«Θά σοι πώ μιά ιδέα μου, μπορεί νά σοι φανή πραγματική τρέλλα. Καί όμως έχω τήν πεποίθησι ότι μιά άπό τίς πρώτες έφευροσείσις πού θά γινούν τώρα γρήγορα, θά εινε καί ό τρόπος, τό μέσον νά πετόν οι άνθρώποι ψηλά στον άέρα. 'Ετσι θά ταξειδεύη κανείς γρήγορα κα' άνετα κα' τά έμπορεύματα θά μεταφέρονται με μεγάλα πλοία τού άέρος. Θά ύπάρχουν έναέρια στρατεύματα. Τα σημερινά μας φρούρια θά εινε άχρηστα. Οι πυροβολητά θά μαθαίνον νά ρίχνουν στον άέρα. Θά ύπάρχη νάθε βασίλειο ένα νέο άξίωμα, τό άξίωμα τού ύπουργού τών έναερίων δυνάμεων. Γιατί άραγε νά μη μιμηθώμε τά πουλιά ;»